

Fördjupande analys under 2025

Under året har Riksbanken fortsatt att stärka sin analytiska förmåga inom flera centrala områden för penningpolitiken. Ett viktigt fokus har varit att öka förståelsen av inflationsmålspolitikens utveckling.²³ Olika analyser belyste bland annat hur inflationsmålspolitiken har förändrats över tre decennier, hur praktisk policyutformning ofta föregått den teoretiska utvecklingen, samt hur institutionella faktorer påverkar trovärdigheten i politiken.

Alternativa scenarier, namnredovisning av ledamöternas inlägg och prognoser för styrräntan är fortsatt centrala verktyg i Riksbankens kommunikation. Under året har analyser på området fokuserat på hur dessa verktyg används internationellt och vilka lärdomar som kan dras för Riksbankens egen kommunikation, med utgångspunkt i forskningsbidrag och internationella presentationer.

Ett annat viktigt tema var att samla erfarenheterna från perioden med hög inflation 2022–2023. Här fortsatte avdelningen för penningpolitik att analysera de bakomliggande drivkrafterna i både utbuds- och efterfrågechocker, samt i vilken utsträckning tillgängliga modeller och data gjorde det möjligt att förutsäga utvecklingen. Denna analys låg även till grund för rekommendationer om hur prognosarbetet kan utvecklas framöver, bland annat genom bättre utnyttjande av högfrekventa data och mikrodata.

Samspelet mellan penning- och finanspolitik var ett annat område som gavs större analytiskt utrymme. Det ökade internationella fokuset på skuldutveckling och finanspolitisk hållbarhet har aktualiserat behovet av att bättre förstå hur finanspolitiska regler fungerar i praktiken och hur de påverkar penningpolitiken. Analyser under året omfattade såväl långsiktiga trender i offentliga skulder som hur finanspolitiska åtgärder eller expansioner i andra länder kan påverka svensk ekonomi.

Vid sidan av dessa breda teman gjordes ett stort antal studier inom ramen för Ekonomiska kommentarer och Staff Memos. Studierna omfattade analyser av handelspolitikens effekter på inflation och tillväxt, hur geopolitisk risk påverkar svensk inflation, förändringar i konsumtionens räntekänslighet, den svenska arbetsmarknadens matchningseffektivitet samt hur banker sätter sina bolåneräntor vid förändringar i styrräntan.

Riksbanken analyserade också frågor kopplade till klimatomställningen, bland annat hur prissättning av utsläpp kan påverka kreditrisker och hur den gröna omställningen kan påverka den långsiktiga räntenivån i ekonomin. I Riksbankens Working Paper Series publicerades studier av den penningpolitiska transmissionsmekanismen, bland annat om växelkursdynamik, signaleringseffekter av finanspolitiska besked, tidsfördröjningar i makroekonomiska samband samt okonventionella penningpolitiska åtgärder, inklusive kvantitativa lättnader, i små öppna ekonomier.

Under året publicerade den penningpolitiska avdelningen sammantaget åtta analyser i den penningpolitiska rapporten, sju ekonomiska kommentarer, 13 Staff memon, fem artiklar i Penning- och valutapolitik samt sju forskningsrapporter.

²³ Arbetet knöt an till den internationella forskningskonferens om inflationsmål som Riksbanken arrangerade våren 2024.